

PATVIRTINTA

Palangos miesto savivaldybės tarybos

2023 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. T2-122

1 punktu

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2022 METŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ATASKAITA

Palangos miesto savivaldybės 2022 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa (toliau – Programa) buvo įgyvendinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos tvarkos aprašu, patvirtintu Palangos miesto savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. T2-122, Palangos miesto savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. T2-122 „Dėl Palangos miesto savivaldybės 2021 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos patvirtinimo“, Palangos miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos 2023 m. balandžio 5 d. posėdžio protokolu Nr. SG3-1, kuriuo patvirtintos 2023 m. sveikatos prioritetinės kryptys ir kitais teisės aktais. Vykdyta Programa, kurios dalis lėšų planuota Sveikatinimo programoje (Nr. 06), kita dalis – Aplinkos apsaugos programoje (Nr. 05).

2022 m. Programos tikslas – remti visuomenės sveikatos priežiūrą, finansuojant Savivaldybės remiamas visuomenės sveikatos priemones.

Išsikelti 2022 m. Programos uždaviniai:

1. stiprinti gyventojų fizinę ir psichinę sveikatą, vykdyti ligų prevenciją;
2. formuoti sveikos gyvensenos įpročius ir skatinti fizinį aktyvumą;
3. vykdyti aplinkos sveikatinimo priemones, užtikrinti aplinkos kokybę, nekeliančią grėsmės žmonių sveikatai.

Programos 2022 m. prioritetinės veiklos kryptys:

1. Psichikos sveikatos stiprinimas. Krypties temos:
 - 1.1. Patyčių, smurto ir savižudybių prevencija;
 - 1.2. Valgymo sutrikimų prevencija;
 - 1.3. Psichologinė pagalba šeimai (krizinis nėštumas, pirmieji metai susilaukus vaiko (pogimdyvinė depresija, santykiai su vyru ir kt.), santykių sunkumai, tėvų, auginančių vaikus su negalia, paramos grupė ir kt.);
 - 1.4. COVID-19 pandemijos pasekmių psichikos sveikatai mažinimas (vaikams ir jaunimui, vyresnio amžiaus asmenims, asmenims, susidūrusiems su perdegimo sindromu).
2. Alkoholio, tabako, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencija.
 - 2.1. Tikslinga pagalba alkoholi, tabaką, narkotikus ir kitas psichotropines medžiagas vartojantiems asmenims;
 - 2.2. Eksperimentavimo su psichoaktyviomis medžiagomis ar nereguliaraus jų vartojimo patirtį turintiems jaunuoliams, kritinio mąstymo ugdymas, skatinant keisti rizikingą elgesį.
3. Lėtinių neinfekcinių ligų prevencija. Krypties temos:
 - 3.1. Sveikatai palankios mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas;
 - 3.2. Širdies ir kraujagyslių ligų prevencija;
 - 3.3. Onkologinių susirgimų prevencija;
 - 3.4. Cukrinio diabeto prevencija.
4. Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas. Krypties temos:
 - 4.1. Vaikų ir jaunimo lytiškumo ugdymas; švietimas;
 - 4.2. Vaikų ir jaunimo nutukimo prevencija;
 - 4.3. Higienos įgūdžių ugdymas ir burnos ertmės organų ligų profilaktika.
5. Užkrečiamųjų ligų profilaktika. Krypties temos:
 - 5.1. ŽIV ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktika;
 - 5.2. Mokslu pagrįstos informacijos ir rekomendacijų gyventojams teikimas skiepijimo apimčių didinimui nuo užkrečiamųjų ligų.

2022 metais Programos pajamos ir išlaidos sąmatoje sudarė 89,7 tūkst. Eur.

Programos sąmatoje pajamų lėšas sudarė	Savivaldybės biudžeto lėšos – 25,0 tūkst. Eur
	Aplinkos apsaugos specialiosios programos lėšos – 11,2 tūkst. Eur
	Nepanaudotas gautų pajamų lėšų likutis – 53,5 tūkst. Eur

Programos sąmatoje išlaidos suplanuotos	Gyventojų sveikatos stiprinimui ir ligų prevencijai – 46,2 tūkst. Eur
	Sveikatos paslaugų plėtros įgyvendinimo formuojant sveiką gyvenseną ir kultūrą užtikrinimas– 43,5 tūkst. Eur

2022 m. įgyvendintos priemonės / pasiekti rodikliai:

- finansuotų sveikatinimo veiklų skaičius – 8;
- vykdytos aplinkos sveikatinimo priemonės – 4.

2022 metais finansuotos programos (priemonės):

Eil. Nr.	Projekto/programos vykdytojas	Projekto/programos pavadinimas	Lėšos numatytos sąmatoje, patvirtintoje Savivaldybės tarybos, Eur	Gautos ir panaudotos lėšos (Forma Nr. 2), Eur	Skirta lėšų pagal sutartis, Eur
Projektų (sveikatos) atrankos konkursų atrinkti vykdytojai:					
1.	VšĮ „Užtaisas“	„Sveikatinimo, sporto ir meno festivalis „1000 saulių“	11 200,00	460,86	4 460,86
2.	Būsimų ir esamų mamų ir tėvelių asociacijos „Gandras“	„Atpažink, reaguok, padėk“	11 200,00	1 112,50	1 112,50
3.	VšĮ „Geresnė savo versija“	„Sveikai gyvenu“	11 200,00	4 097,82	4 097,82
4.	Asociacija „Jūros kopa“	„Žmonės sportuoja“	11 200,00	1 426,08	1 426,08
Kiti projektai:					
2.	Visuomenės sveikatos biuras	Širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencijos programa	3000,00	3000,00	3000,00
3.	Visuomenės sveikatos biuras	Vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas	10000,00	10000,00	10000,00
Programos:					
4.	Viešoji įstaiga Palangos asmens sveikatos priežiūros centras	Psichosocialinių ir sensorinės reabilitacijos paslaugų plėtra ir prieinamumo didinimas Palangos mieste	27300,00	18999,97	18999,97
5.	Viešoji įstaiga Palangos asmens sveikatos priežiūros centras	TBC profilaktikos, diagnostikos ir gydymo paslaugų teikimas Palangos mieste	2500,00	2499,79	2499,79
Kita:					
7.	UAB „GETPAR“	Laikinųjų kelio plokščių įsigijimas	43500,00	12100,00	12100,00

Eil. Nr.	Projekto/programos vykdytojas	Projekto/programos pavadinimas	Lėšos numatytos sąmatoje, patvirtintoje Savivaldybės tarybos, Eur	Gautos ir panaudotos lėšos (Forma Nr. 2), Eur	Skirta lėšų pagal sutartis, Eur
8.	UAB „Palangos komunalinis ūkis“	Audros padarinių pašalinimas	43500,00	8565,18	8565,18
9.	UAB „Palangos komunalinis ūkis“	Medelių sodinimas	43500,00	6788,60	6788,60
10.	UAB „Palangos komunalinis ūkis“	Biologiškai suyrančių atliekų surinkimas ir sutvarkymas	43500,00	16095,36	16095,36

2022 m. buvo organizuotas, viešai skelbiamas sveikatos projektų konkursas – finansuoti 4 konkurso būdu atrinkti sveikatos projektai: VŠĮ „Užtaisas“ („Sveikatinimo, sporto ir meno festivalis „1000 saulių“, skirta 4 460,86 Eur lėšų), Būsimų ir esamų mamų ir tėvų asociacijos „Gandras“ („Atpažink, reaguok, padėk“, skirta 1 112,5 Eur), VŠĮ „Geresnė savo versija“ („Sveikai gyvenu“, skirta 4 097,82 Eur), Asociacija „Jūros kopa“ („Žmonės sportuoja“, skirta 1 426,08 Eur).

2022 m. vykdant sveikatos projektą „Sveikatinimo, sporto ir meno festivalis „1000 saulių“ suorganizuotas nemokamas festivalis Palangoje, skirtas jaunimui ir bendruomenei (1010 dalyvių skaičius). Tai projektas, skatinantis patirti menų terapijos, fizinio aktyvumo naudą, suteikiantis pozityvius pokyčius sveikatai. Projekto metu dalyviai įgijo žinių ir patirčių apie menų terapijos ir fizinio aktyvumo naudą.

Įgyvendinant projektą „Atpažink, reaguok, padėk“ organizuoti seminarai specialistams (socialiniams darbuotojams, psichologams, socialiniams pedagogams, padėjėjams) ir mokytojams (Palangos Baltijos pagrindinės mokyklos, Palangos V. Jurgučio progimnazijos, Palangos Senosios gimnazijos mokytojams). Seminarų metu dalyvavo 60 dalyvių. Seminarų tematika – psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija. Įgyvendinus projektą padidėjo specialistų, mokytojų kompetencija psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo klausimais.

Projekto „Sveikai gyvenu“ metu buvo vykdomos sveikos gyvensenos skatinimo treniruotės ir mokymai Palangos senosios gimnazijos moksleiviams (80 dalyvių) ir Palangos policijos komisariato darbuotojams (20 dalyvių). Projekto metu Palangos gimnazijos moksleiviai išbandė įvairias fizinio aktyvumo veiklas: funkcinės treniruotės, mankštas treniruoklių salėje, klausėsi praktinių mitybos konsultacijų, pagerėjo mokinių laikysena, nuotaika ir sveikata.

2022 m. įgyvendinant projektą „Žmonės sportuoja“ buvo vykdomos treniruotės įvairiose Palangos miesto vietovėse (parkai, paplūdimiai, aikštės, Jurgučio progimnazijos stadionas, parke esanti erdvė „Rotonda“ ir t. t.). Vasaros metu įvykdyta daugiau nei 60 treniruoklių, kurių metu buvo padidintas žmonių fizinis aktyvumas ir praplėstas žmonių supratimas apie skirtingas sporto šakas. Skirtingos tikslinės auditorijos turėjo galimybę pasirinkti sau tinkamiausias treniruotes pagal kiekvieno asmens poreikį.

2022 m. įgyvendinti Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuojami 2 sveikatinimo projektai: „Vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas“ (skirta 10,0 tūkst. Eur), „Širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencijos programa“ (3,0 tūkst. Eur). Projektų vykdytojas – BĮ Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Vykdant projektą „Vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas“ buvo įgyvendintos 2 priemonės – vaikų dienos stovykla „Sveika mano vasara“ ir jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas. Įvykdyti 84 sveikatinimo užsiėmimai/renginiai. Pagal priemonę „Vaikų dienos vasaros stovykla“ buvo vykdomi fizinio aktyvumo užsiėmimai, paskaitos, praktiniai užsiėmimai psichinės sveikatos stiprinimo, sveikos mitybos, nutukimo prevencijos, eduonies profilaktikos ir burnos higienos temomis. Įgyvendinant priemonę „Jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas“ buvo organizuoti fizinio aktyvumo užsiėmimai, vykdomos paskaitos, dienos mokymai jaunoms šeimoms, praktiniai užsiėmimai psichikos sveikatos stiprinimo, rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo temomis. Įgyvendinant projektą „Širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio

diabeto prevencijos programa“ buvo įvykdyti 28 sveikatinimo renginiai – 6 paskaitos/praktiniai užsiėmimai infekcinių ir lėtinių neinfekcinių ligų temomis bei 22 fizinio aktyvumo užsiėmimai.

Tikslinių visuomenės sveikatos programų – „Tuberkuliozės profilaktikos, diagnostikos ir gydymo paslaugų teikimas Palangos mieste“ (2,5 tūkst. Eur) ir „Psichosocialinių ir sensorinės reabilitacijos paslaugų plėtra ir prieinamumo didinimas Palangos mieste“ (27,3 tūkst. Eur) – įgyvendinimui lėšos pagal sutartis skirtos VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centrui (toliau – Palangos ASPC).

2022 metais Palangos ASPC įgyvendino dvi priemones, kurios buvo finansuojamos iš Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Pirmoji įgyvendinta priemonė – „TBC profilaktikos, diagnostikos ir gydymo paslaugų teikimas Palangos mieste“, kurios metu 300 vaikų buvo atlikti tuberkulino mėginiai. Keturiolika (14) suaugusiųjų ir vaikų, esančių rizikos grupėje, buvo atlikti tuberkuliozės klinikiniai ir laboratoriniai tyrimai. Priemonės vykdymui buvo skirta 2499,79 Eur. Antroji priemonė – „Psichosocialinių ir sensorinės reabilitacijos paslaugų plėtra ir prieinamumo didinimas Palangos mieste“. Šios priemonės įgyvendinimo metu 204 Palangos miesto gyventojams bei Ukrainos karo pabėgėliams buvo suteiktos psichosocialinės ir sensorinės reabilitacijos paslaugos. Priemonės vykdymui skirta – 18999,97 Eur.

2022 metais iš Programos lėšų buvo įsigyta 60 vnt. laikinųjų kelio plokščių ir 120 vnt. sujungimo detalių. Plokštės panaudotos įrengti privažiavimo prie jūros takams, skirtiems judėjimo negalią turintiems asmenis. Takai įrengti ties S. Dariaus ir S. Girėno gatve, bei ties Lino taku. Priemonei skirta – 12100,00 Eur. Iš Programos lėšų buvo įvykdytos priemonės „Audros padarinių pašalinimas“ (skirta 8565,18 Eur), „Medelių sodinimas“ (skirta 6788,60 Eur) ir „Biologiškai suyrančių atliekų surinkimas ir sutvarkymas“ (skirta 16095,36 Eur). Įgyvendinant priemones „Audros padarinių pašalinimas“, „Medelių sodinimas“ iš Palangos miesto bendro naudojimo teritorijų po audros pašalinti 68 grėsmę kėlę nulaužti, vėjo išversti medžiai bei siekiant pagerinti aplinkos kokybę Palangos miesto bendro naudojimo teritorijose pasodinti 223 vnt. medžių ir krūmų. 2022 m. vykdant priemonę „Biologiškai suyrančių atliekų surinkimas ir sutvarkymas“ iš Palangos miesto ir Šventosios paplūdimių surinkta bei tinkamai sutvarkyta 200,21 tonų dumblių, kurie teršė paplūdimius bei skleidė itin nemalonius kvapus. Pagerintos poilsiaavimo sąlygos Palangos miesto gyventojams bei svečiams.
